

Titulació	Tipus	Curs
Bioquímica	OP	4

Professor/a de contacte

Nom: Ramon Barnadas Rodriguez

Correu electrònic: ramon.barnadas@uab.cat

Equip docent

Alejandro Peralvarez Marin

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Conceptes generals de bioquímica i de fisicoquímica.

Objectius

Interpretar les propietats derivades de la composició i de l'organització molecular de les membranes biològiques.

Conèixer les característiques estructurals i dinàmiques dels dos components majoritaris de les membrana biològiques: lípids i proteïnes.

Establir els lligams de l'estructura molecular de lípids i proteïnes amb les seves funcions fisiològiques i amb malalties.

Conèixer els mecanismes moleculars de la transducció de senyals a través de les envoltants cel·lulars o el transport de molècules a través de les membranes biològiques.

Conèixer mètodes i tècniques utilitzats en l'estudi de les biomembranes.

Relacionar la composició dels components de sistemes lipídics d'alliberació de fàrmacs amb les seves propietats.

Resultats d'aprenentatge

1. CM36 (Competència) Explicar els aspectes fonamentals d'un tema de l'àmbit de la biofísica de manera oral.
2. KM39 (Coneixement) Descriure els fonaments físics i les aplicacions de les tècniques espectroscòpiques i de microscòpia utilitzades en l'anàlisi estructural i en l'estudi de les biomolècules i les membranes biològiques.
3. SM40 (Habilitat) Aplicar les tècniques espectroscòpiques i de microscòpia a l'estudi de les biomolècules, biomembranes i nanopartícules.
4. SM41 (Habilitat) Aplicar les normes generals de seguretat en la realització de tècniques espectroscòpiques, així com les normatives específiques en la manipulació de material biològic i de nanopartícules.

Continguts

BIOMEMBRANES: FONAMENTS I APLICACIONS BIOMÈDIQUES I BIOTECNOLÒGIQUES

1. LÍPIDS

- 1.1. Introducció. Generalitats de la classificació dels lípids.
- 1.2. Relació estructura i funció dels diferents tipus de lípids.
- 1.3. Propietats dels lípids i tècniques d'estudi.
 - 1.3.1. Cadenes hidrocarbonades.
 - 1.3.2. Regió interfacial.
 - 1.3.3. Cap polar.
- 1.4. Polimorfisme lipídic. Tècniques d'estudi.
 - 1.4.1. Propietats dels agregats lipídics en el rang nanomètric.
 - 1.4.2. Tipus, preparació i aplicacions dels agregats lipídics.
 - 1.4.3. Liposomes, micel·les, bicel·les.
- 1.5. sistemes d'alliberament de fàrmacs.

2. PROTEÏNES DE MEMBRANA

- 2.1. Classificació, topologia i proteïnes de membrana.
- 2.2. Modificacions de proteïnes de membrana.
- 2.3. Principis estructurals de les proteïnes de membrana.
- 2.4. Biogènesi i plegament de les proteïnes de membrana.
- 2.5. Tècniques experimentals i computacionals per l'estudi de proteïnes de membrana:
 - 2.5.1 Expressió, aïllament, purificació i caracterització de les proteïnes de membrana.
 - 2.5.2 Interacció de les proteïnes de membrana amb membranes biològiques.

3. SEMINARIS ESPECIALITZATS PER PART DELS ESTUDIANTS

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport TIC	35	1,4	KM39
Seminaris sobre els continguts teòrics de l'assignatura. Presentació i discussió de temes.	7	0,28	CM36
Tipus: Supervisades			
Pràctiques de Laboratori	8	0,32	SM40, SM41
Tutories	6	0,24	KM39, SM40, SM41
Tipus: Autònomes			
Consulta de bibliografia i preparació de seminaris	30	1,2	CM36
Estudi individual	53	2,12	KM39
Treballs entregables	2	0,08	KM39

Les classes de teoria seran en grups complets.

Es realitzaran seminaris, que els alumnes presentaran en grups, sobre temes relacionats amb diferents aspectes de l'estructura i funció de les membranes biològiques.

L'assistència als seminaris serà controlada, i la nota que s'obtingui serà considerada només quan l'assistència sigui igual o superior al 80 % dels seminaris.

Les classes pràctiques consistiran en 2 sessions de laboratori:

- 1.- Obtenció de diagrama de fases fosfolípid/tensioactiu (4 hores).
- 2.- Encapsulació i quantificació d'una substància hidrosoluble en liposomes (4 hores).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Resultats

Títol	Pes	Hores	ECTS	d'aprenentatge
Avaluació de les pràctiques de laboratori	14% de la qualificació total	1	0,04	KM39, SM40, SM41
Avaluació del treballs entregables	10% de la qualificació total	2	0,08	CM36, KM39
Avaluació dels coneixements teòrics. Examen de preguntes tipus test i de preguntes curtes	70% de la qualificació total (Test 60% + Preguntes Curtes 40%)	3	0,12	KM39, SM40
Avaluació dels seminaris	6% de la qualificació total	3	0,12	CM36, KM39, SM40

1. AVALUACIÓ CONTINUADA

Consta de les parts següents:

- a) Dos exàmens parcials eliminators de matèria dels coneixements teòrics (35 % de la nota final cadascun d'ells).
- b) Una avaluació de les pràctiques de laboratori (14 % de la nota final). L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. L'alumnat obtindrà la qualificació de "No Avaluable" quan l'absència sigui superior al 20 % de les sessions programades.
- c) Una avaluació de treballs avaluable proposats al llarg del curs (10 % de la nota final).
- d) Una avaluació dels seminaris (6 % de la nota final), en el cas de complir amb l'assistència indicada a *Metodologia* (igual o superior al 80 % dels seminaris).

Per aprovar l'assignatura és indispensable haver obtingut una nota mínima de 4 cadascun dels dos exàmens teòrics.

Els estudiants que no hagin superat algun d'ells, i que hagin estat avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim del 67 % de la qualificació total de l'assignatura, es podran presentar a un examen de recuperació que constarà de les parts no superades.

L'alumnat obtindrà la qualificació de "No Avaluable" quan les activitats d'avaluació realitzades tinguin una ponderació inferior al 67 % en la qualificació final.

ÚS DE LA IA (casos b), c) i d))

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de les activitats. La no transparència de l'ús de la IA en aquestes activitats avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Configuració de les proves

Pel que fa als dos exàmens eliminators de matèria, constaran de preguntes tipus test i de preguntes curtes relacionades amb la matèria presentada a les classes magistrals.

En relació a l'avaluació de les pràctiques de laboratori, serà realitzada a partir del treball i dels resultats obtinguts, que seran presentats en un informe (14 % de la nota final).

Cal lliurar al llarg del curs el treballs que es plantejaran a cada part de l'assignatura (10 % de la nota final).

En relació a l'avaluació dels seminaris, serà realitzada a partir de la valoració de les sessions de presentació (6 % de la nota final).

2. AVALUACIÓ ÚNICA

L'alumnat que s'aculli a l'avaluació única ha de fer les pràctiques de laboratori en sessions presencials. No es permet una assistència menor al 80% de les sessions programades.

Pel que fa a l'avaluació, es farà coincidint amb la mateixa data fixada en calendari per a la darrera prova d'avaluació continuada i s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

La prova constarà de les parts següents:

- a) Un examen de lípids i un de proteïnes (35 % de la nota final cadascun d'ells). Per aprovar l'assignatura és indispensable haver obtingut una nota mínima de 4 cadascuna de les parts.
- b) El lliurament de l'informe de pràctiques (14 % de la nota final).
- c) Una prova oral sobre els treballs proposats al llarg del curs (10 % de la nota final).
- d) La presentació i discussió oral d'un article amb els professors (6 % de la nota final).

Els estudiants que no hagin superat alguna de les parts es podran presentar a un examen de recuperació que constarà de les parts no superades, i que tindrà lloc durant la prova de recuperació d'avaluació continuada programada amb aquesta finalitat.

La configuració de les parts a) i b) té les mateixes característiques que en el cas de l'avaluació continuada.

ÚS DE LA IA (casos b) i d))

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de les activitats. La no transparència de l'ús de la IA en aquestes activitats avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

3. QUALIFICACIÓ FINAL

Mitjana ponderada d'a) a d). Per superar l'assignatura la nota de la mitjana ponderada haurà de ser igual o superior a 5.

Expressió numèrica: nota amb un decimal, de 0 a 10.

Qualificació qualitativa: no avaluable, suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor.

D'acord amb l'article 266 de la Normativa acadèmica de la UAB (Resultats d'avaluació): "6. Una vegada superada l'assignatura, aquesta no pot ser objecte d'una nova avaluació."

4. REVISIÓ D'EXÀMENS

La revisió dels exàmens es farà de forma individual amb l'alumne en el moment acordat amb el professor.

Bibliografia

Articles científics que formen part del material docent.

Programari

UCSF Chimera

<https://www.cgl.ucsf.edu/chimera/>

VMD (Visual Molecular Dynamics)

<https://www.ks.uiuc.edu/Research/vmd/>

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PLAB) Pràctiques de laboratori	341	Català	primer quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	342	Català	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	341	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	34	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt